

MILJÖFONDEN LIFE

Vad är LIFE?

LIFE är en miljöfond med syfte att bidra till utvecklingen och genomförandet av EU:s miljöpolitik. Fonden administreras av EG-kommissionens generaldirektorat XI (miljödirektoratet) och har en årlig budget på drygt 100 miljoner ECU, d.v.s. cirka 1 miljard kronor. LIFE samfinansierar projekt inom huvudsakligen två områden; naturvård och miljöskydd. En mindre del av fondens budget riktar sig till länder som gränsar till Östersjön eller Medelhavet. Från och med i år öppnas dessutom LIFE för länder i Öst- och Centraleuropa som har tecknat association med EU (nästan samtliga länder i Öst- och Centraleuropa, inklusive Baltikum). För dessa länder har en separat budgetpost avsatts.

Grundläggande kriterier som alla LIFE-projekt ska uppfylla är att:

- åtgärderna skall vara av gemenskapsintresse och på ett betydande sätt bidra till genomförande av gemenskapens politik och lagstiftning på miljöområdet,
- de skall utföras av tekniskt och finansiellt tillförlitliga deltagare,
- de skall vara genomförbara i fråga om tekniska förslag, administration (tidtabell, budget) och kostnadseffektivitet,
- de skall ej uppbära stöd från andra EU-program (t.ex. strukturfonder).

Projekt som inbegriper samarbete mellan medlemsländer prioriteras om samarbetet medför effektivitetsvinster i jämförelse med ett nationellt tillvägagångssätt.

LIFE är öppen för alla juridiska och fysiska personer inom den Europeiska unionen. Vid samarbetsprojekt som inkluderar flera medlemsländer skall det finnas en koordinator och ansökan lämnas in i koordinators hemland.

Det är mycket viktigt att ansökningarna helt följer EU-kommissionens riktlinjer.

1 NATURVÅRDSPROJEKT

För att erhålla stöd från LIFE skall ett naturvårdsprojekt bidra till skydd eller vård av:

- a) ett eller flera områden av gemenskapsintresse som en medlemsstat föreslår enligt artikel 4 i habitatdirektivet (92/43) eller ett eller flera områden utsedda till Speciellt Fågelskyddsområde (SPA) enligt artikel 4 i fågeldirektivet (79/409). Stödet inriktas mot områden som kommer att ingå i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000.

- I praktiken är denna typ av stöd begränsat till de områden som regeringen utsett till Natura-2000. För att LIFE-stöd skall kunna erhållas för andra områden krävs att en dialog förs mellan sökanden, Naturvårdsverket och regeringen så att ansökningarna begränsas till sådana områden som regeringen kan och hinner föreslå som Natura 2000-område innan beslut om LIFE-stöd tas i Habitat-kommittén.
- Stöd kan även sökas för skötsel av områden som redan är skyddade.
- b)** en eller flera arter av flora och fauna som nämns i annex II och IV i habitatdirektivet och annex I i fågeldirektivet. Stöd utgår i första hand till i direktiven prioriterade arter.
- Av dessa prioriterade arter finns sju i Sverige varg, fjällräv, järv och läderbagge (habitatdirektivet) samt kornknarr, rördrom och fjällgås (fågeldirektivet).

Övriga urvalskriterier

- Stöd ges vanligtvis till projekt som sträcker sig över 2 till 4 år.
- Stöd ges företrädesvis till projekt vars totala kostnad är mellan 2 000 000 ECU och 5 000 000 ECU.

Finansieringsgrad

EU finansierar vanligtvis 50 % av ett projekts totala kostnad. I undantagsfall beviljas upp till 75 % finansiering för projekt avseende prioriterade områden och arter.

Ansökningsförfarande

Ansökningar, i form av projektförslag, lämnas till Naturvårdsverket	1 april 1996
Utvärdering inom Naturvårdsverket	april
Ansökningarna vidarebefordras till kommissionen	30 april
Beslut av kommissionen	november 1996

2 MILJÖSKYDDSPROJEKT

LIFE-projekt inom miljöskyddsområdet kan avse tre olika typer av projekt:

- a)** Innovations- och demonstrationsprojekt i syfte att främja miljöhänsyn inom näringslivet, vilket avser såväl ledning, produkter som tillverkningsprocesser. Viktiga faktorer är:
 - produktionsvolym och avfallsmängd
 - verksamhetens miljöanpassning
 - energianvändning
 - effektivt utnyttjande av naturresurser
 - återanvändnings- och återvinningsgrad.

b) Innovations- och demonstrationsprojekt i syfte att främja miljöhänsyn i kommuners och andra regionala organs verksamhetsområde, t.ex.

- åtgärder för vatten och avlopp
- hantering av miljöföroreningar och avfall
- markanvändning och fysisk planering
- miljöåtgärder inom transportsektorn
- miljövårdsplanering och miljöstyrning.

c) Förberedande åtgärder för att främja genomförandet av gemenskapens politik och lagstiftning på miljöområdet. Detta avser förprojekt för åtgärder särskilt vad gäller:

- skydd av kustområden och rationell förvaltning av dessa,
- minskning av avfallsmängder, särskilt miljöfarligt avfall,
- vattenskydd, inklusive rening av avloppsvatten, och
- luftföroreningar, förurning och troposfärisk ozon.

Urvalskriterier

a) *Projekt som gäller näringslivet skall uppfyll avissa kriterier:*

- tillhandahålla lösningar på ett problem som mycket ofta uppstår inom gemenskapen eller är till stort bekymmer för vissa medlemsstater,
- vara tekniskt nyskapande och innovativt,
- kunna tjäna som exempel och medföra framsteg jämfört med rådande läge,
- främja en mer omfattande tillämpning av kunnande och teknik som positivt bidrar till miljöskydd,
- syfta till utveckling och överföring av kunskap som kan användas i identiska eller liknande situationer,
- vara kostnadseffektiva från miljösynpunkt.

b) *Projekt som gäller kommuners verksamhetsområde skall uppfylla följande kriterier:*

- tillhandahålla lösningar på ett problem som mycket ofta uppstår inom gemenskapen eller är till stort bekymmer för vissa medlemsstater,
- påvisa att åtgärderna genom den tillämpade metoden är nyskapande,
- fungera som exempel och medföra framsteg jämfört med rådande läge,
- främja samarbete på miljöområdet.

c) *Projekten* bör främja gränsöverskridande verksamhet, samarbete och kunskapsöverföring mellan myndigheter (lokala, regionala eller statliga) och/eller NGO:s (ideella organisationer) och/eller socio-ekonomiska aktörer.

Finansieringsgrad

Beviljade ansökningar finansieras i normalfallet till 50 % av EU, dock högst 30 % av kostnaderna för åtgärder som förväntas medföra betydande intäkter. Trots att någon formell nedre gräns saknas har kommissionen tidigare år av resursskäl föredragit projekt som inte understiger en kostnad av 400 000 ECU. P.g.a. de begränsade medel som fonden förfogar över överstiger LIFE-bidraget sällan 1 miljon ECU.

Ansökningsförfarande

Ansökningar, i form av projektförslag, lämnas till Naturvårdsverket senast	28 maj 1996
Utvärdering inom Naturvårdsverket	juni
Ansökningarna skall vara kommissionen tillhanda	12 juli
Beslut i kommissionen	december 1996

Information och ansökningshandlingar

För ytterligare information och beställning av ansökningsklanketter kontakta:

Anders Risberg	Anna-Karin Hedström
Naturvårdsverket	Naturvårdsverket
Internationella Sekretariatet	Internationella Sekretariatet
Blekholmsterrassen 36	Tel: 08 - 698 10 85
Tel: 08 - 698 11 31	Fax: 08 - 698 15 04
Fax: 08 - 698 15 04	e-mail: akh@environ.se
e-mail: anr@environ.se	